

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	
Pe un an	100 Lei
Pe jumătate de an	50 „
Pe un pătrar de an	25 „
Un număr	2 Lei.
Pentru străinătate pe un an	150 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 90 Lei, până la 200 de cuvinte 120 Lei, de aci în sus 150 Lei

Primenirea cadrelor preoțești.

De : Diaconul Gh. Comșa.
doctor în teologie și drept,

Cine face apel la contribuția bisericii în aceste vremi de plină criză morală și desăgărire sufletească, nu poate fi decât creștin doriitor de bine. Cine apelează la munca preoției, în sufletul aceluia s'au înfiripat perspective de eșire din amorțeala sufletească creată după războiu.

Un asemenea apel vedem în articolul de fond publicat în ziarul „Universul” dela 11 Aprilie a. c. sub titlul: „Înviorarea clerului mirean”. Nu căutăm numele autorului, ci ideile cuprinse în acel articol călăuzit de cele mai bune intenții. Preoții bătrâni nu ar mai putea săvârși fapte de măreție bisericească. Slăbiciunile vârstei nu-i arată accesibili pentru combaterea sectelor și pentru îndrumări culturale. Autorul numelui articol cere deci, ca la vârsta de 65 ani preoților să le ia alții, mai tineri, locul. Cei bătrâni să formeze cel mult un consiliu spiritual, având experiență mai îmbelșugată.

Acesta ar fi cuprinsul articolului, expus în mod sumar. Firește, autorul vorbește exclusiv de preoții de mir și are în unele privințe dreptate. Are dreptate, când reclamă conducerea enoriei, a bisericii pe seama celor mai tineri față de cei mai bătrâni, dar numai într-un cât nu luăm vârsta de 65 ani ca ceva categoric. Vorbește adevărul, că suntem în vârtejul unei crize morale înspăimântătoare; justifică dorința de afirmare a preoților tineri. Dar nu ne este îngăduit să trecem cu vederea lipsa de preoți atât de adânc simțită în zilele noastre. Nu trebuie să rămânem indiferenți în fața faptului adevărat, că deși institutele noastre teologice sunt relativ destul de cercetate, tinerii absolvenți de teologie nu toți îmbrățișează chemarea preoțească.

Ce vom zice apoi despre clerul monahal? Oare numai clerul mirean reclamă înviorare? Oare pentru ce să se discute mereu numai și numai despre recăsătorirea preoților văduvi? *Avem nevoie de o primenire a clerului mirean și monahal!* Aceasta însă nu sub raportul vârstei, dar sub raportul pregătirii. Astfel trebuie pusă teza. Discuția numai în înțelesul acesta este completă. Din această mișcare de idei ce poate însă culege preotul? Poate culege fiecare lucruri frumoase, fie tiner, fie bătrân. Tinerul, în toată vremea e dator a munci din răspuțeri, pregătindu-se neconținut pentru a nu fi niciodată socotit între cei cari ar trebui primeniți. Preotul mai în vârstă va avea să mediteze mai ales asupra următoarelor: Preoția Noului Testament are două părți importante: 1. Predicarea cuvântului divin de pe amvon și 2. iertarea păcatelor în scaunul mărturisirii. Din amvon prezintă preotul pe Dumnezeu, ca Părinte milostiv, ca păcătosul să se înduplece a fugi de noaptea fără bucurii a lumii imorale. Prin taina mărturisirii deschide păcătoșilor comora milostivirii și le dă din acea comoară după trebuință.

Astfel neconținut e dator preotul să se examineze pe sine: oare prezintă el oamenilor de pe amvon pe Dumnezeul milostivirii?? Dacă îl prezintă, poate fi sigur, că deschide păcătoșilor comorile divine la taina mărturisirii. Lumea vine la el, ca la cel ce are puterea legării și deslegării. Fără să aibe această siguranță, preotul, nu știu, dacă își mai îndeplinește misiunea sa. Aici este punctul culminant al examinării de sine, care mi-se pare a nu fi numai chestie de vârstă.

Dorim, ca fiecare să se examineze pe sine, căci aici și numai aici se începe adevăratul proces al primenirii cadrelor preoțești.

Protocolul

Sinodului eparhial al diecezei ort. rom. a Caransebeșului, periodul XX, sesiunea II, convocat la Caransebeș, pe Dumineca Tomei, 26 Aprilie 1924.

ȘEDIȚA III.

ținută Luni, la 27 Aprilie 1925, la ora 4 p. m.

Președinte: P. S. Sa Domnul **Dr. Iosif Tr. Badescu**, Episcopul diecezan.

Notar: **Ioan Penția**.

Asistă ca oaspe dl secret. general al Ministerul Cultelor și Artelor: Dr. V. G. Ispir.

12. Protocolul ședinței II nefiind redactat,

Verificarea protocolului se amână.

13. Prezidiul prezintă cererea deputatului sinodal Dr. Alexandru Iancu, avocat în Ciocova, pentru acordarea unui concediu pe durata sesiunii actuale.

Se acoardă.

14. Comisiunea specială, prin raportorul său Dr. Valeriu Branișce, referază asupra adresei Venerabilului Consistor diecezan Nr. 1848 B. ex. 1925, relativ la noua lege din organizarea bisericească.

Sinodul eparhial aprobă considerențele Consistorului diecezan.

15. Acelaș raportor referază asupra adresei Ven. Consistor diecezan Nr. 1794 B. ex 1925, prin care se invită Sinodul eparhial, ca, în conformitate cu art. 6 din noua lege de organizare bisericească, să aleagă pentru Congresul național bisericesc, ce se va întruni la București, 6 delegați eparhiali și anume 2 din cler și 4 mireni și propune, iar Sinodul decide.

În conformitate cu această invitație, Sinodul eparhial hotărăște a pune la ordinea zilei în proxima ședință alegerea a 6 delegați eparhiali, anume 2 din cler și 4 mireni, pentru Congresul național bisericesc, ce se va întruni la București.

16. Acelaș raportor referază asupra Proiectului statutelor noi ale fondului preoțesc de ajutorare și de pensuni al eparhiei ort. rom. a Caransebeșului și propune, iar Sinodul eparhial, după ce la această cauză vorbesc deputații Dr. Mihail Groșșian, Augustin Ghilezan, Dr. Gheorghe Popoviciu, Toma Rădulea și după lămuririle P. S. Sale D-lui Episcop diecezan decide.

Sinodul eparhial aprobă statutele, care se alătură la acest protocol sub litera **D** și invită Consistorul diecezan, ca pentru punerea în practică a acestor statute să elaboreze o instrucție nouă, pe care va avea s'o prezinte spre aprobare în proxima sesiune sinodală.

17. Acelaș raportor referază asupra Proiectului statutelor noi ale fondului eparhiei ort. rom. a Caransebeșului pentru pensionarea funcționarilor ei și pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor lor și propune:

Sinodul eparhial să aproabe aceste statute, învitând Consistorul diecezan să elaboreze, pentru punerea lor în practică, instrucțiunea necesară și să o prezinte spre aprobare în proxima sesiune sinodală.

La această propunere a comisiei deputatul Dim. Sgaverdia propune următorul amendament: să se admită membrilor fondului vechiu de pensuni al funcționarilor, protopresbiterilor și profesorilor, să-și răscumpere 10 ani dela fondul vechiu, plătind diferența taxelor fără interese în 10 ani consecutivi.

Sinodul eparhial aprobă aceste statute, cari se alătură la protocol sub litera **E** și invită Consistorul diecezan să elaboreze pentru punerea lor în practică instrucțiunea necesară și să o prezinte spre aprobare în proxima sesiune sinodală.

În principiu Sinodul eparhial este de părerea, că într-o cât calculul matematic, ce a servit de bază la alcătuirea statutelor admite, să se încuviințeze membrilor fondului vechiu de pensii al funcționarilor, protopresbiterilor și profesorilor să-și răscumpere 10 ani dela fondul vechiu, plătind diferența taxelor fără interese în 10 ani consecutivi.

18. Comisiunea verificătoare, prin raportorul său Dr. George Labonțiu, referază în chestiunea protestului înaintat contra alegerii de deputat mirean a domnului Alexandru Buțiu în cercul XVII. Teregova și propune, iar Sinodul eparhial decide:

Având în vedere, că conform decisului Venerabilului Consistor cu Nr. 2068 B. ex 1924, din ședința plenară a Consistorului diecezan ținută la 1/14 Mai 1924, s'a dat delegație pentru efectuarea cercetărilor prealabile Prea On. Domn protopop Ioan Pepa; considerând, că delegatul Consistorului nu a efectuat personal cercetările; considerând, că P. O. D. Ioan Pepa, delegatul Consistorului, cu dela sine putere a delegat și însărcinat pe preotul Vasile Uzonescu din Domașnea; considerând, că astfel fiind, comisiunea verificătoare n'a putut lua de bază cercetările făcute de o altă persoană neîndreptățită și invită Venerabilul Consistor diecezan să ia dispoziții, ca cercetarea să se efectueze în sensul hotărârei consistoriale luate.

19. Comisiunea școlară, prin raportorul său Ilie Orzescu, referază asupra Raportului general al Consistorului diecezan, ca Senat școlar pe anul 1923/24, și propune, iar Sinodul eparhial în urma unei discuțiuni, la care iau parte deputații: Dr. Mihail Groșșian, Dr. Dimitrie Cioloca, Dr. George Popoviciu, Dr. Petru Maier, Toma Rădulea, Dr. Vasile Loichița, Dănilă Ilieșcu, Ioan Gheția și în urma lămuririlor Inaltului presidiu decide:

Sinodul eparhial ia la cunoștința în general raportul Consistorului diecezan, ca Senat școlar pe anul 1923/24 și se alătură la protocol sub litera **F**.

În special Sinodul eparhial își exprimă însă dorința, ca până la rezolvirea definitivă a tuturor chestiilor școlare prin legea învățământului particular, Ven. Consistor diecezan, de acord cu celelalte Consistoare diecezane și cu cel mitropolitan, în bună înțelegere cu organele competente ale statului să soluționeze această chestie în mod echitabil și legal.

20. Acelaș raportor referă asupra raportului Consistorului diecezan în chestia statificării școlii normale și propune, iar Sinodul decide :

Sinodul eparhial ia la cunoștință raportul Senatului școlar în chestia statificării școlii normale confesionale și aprobă pașii întreprinși de Prea Sfinția Sa Domnul Episcop diecezan în această chestiune.

21. Raportorul comisiunii petiționare, Dănilă Ilițescu referă asupra cererii preotului Ioan Neagu din Gladna-română.

Se transpune Ven. Consistor diecezan spre competentă rezolvire.

22. Acelaș raportor referă asupra cererii preotului Ioan Simu din Agadici.

Se transpune Ven. Consistor diecezan spre competentă rezolvire.

Anunțându-se proxima ședință pe ziua de 28 Aprilie, ora 9 a. m., ședința prezentă se ridică.

Președinte :

Dr. Iosif Tr. Badescu m. p.
Episcop diecezan.

Notar :

Ioan Penția m. p.

Din cuvintele scripturii.

Si au zis femeii : „Nu mai credem pentru vorba ta ; că noi înși-ne am auzit și știm, că aceasta este cu adevărat Christos, Mântuitorul lumii”.
(Ioan IV 42).

Aceste cuvinte au fost rostite de locuitorii din Sihar către femeia samarineană, care vorbise cu Iisus la puțul lui Iacob.

Era pe vremea, când Mântuitorul predica din loc în loc și aducea vestea cea nouă. Părăsind Iudeea, care este în partea de mează-zi a Palestinei, ca să ajungă în Galilea — la miază-noapte — trebuia să treacă prin Samaria, așezată la mijloc între ele.

Calea lungă îl obosise. Cam la jumătate de ceas de cetatea Sichem, era vestitul puț al patriarhului Iacob și anume la îmbucătura văii dela Sichem cu câmpia întinsă, numită azi Machua.

Un loc plin de amintiri scumpe. Acolo se odihnișe Abraham, cu atâtea veacuri în urmă, în drumul către Canaan (Facerea 12⁶). Acolo șezuse și Iacob (Facerea 93¹⁸). — Ajungând aci Iisus, se opri și El să se odihnească. O privilegiște nespuse de plăcută se înfățișa ochilor. De o parte valea plină de verdeață, de altă parte holdele întinse, pline cu semănături, ce se legănau cu grâu în bătaia vântului.

Pe când sta acolo cu ochii în zări depărtate și prins de gânduri, vine la puț o femeie din cetate ¹⁾. Era singur, căci ucenicii plecaseră în oraș după hrană. Intrând în vorbă, îi spune femeii multe taine ale ei, pe care știa, că nu le știu de cât prea puțini. Cu atât mai mult acest străin, pe care pentru întâia dată îl vedea acum. Și mai cu osebire, că era Iudeu, cu care ei, Samarinenii, nu aveau nimic a face.

De asemenea îi dă acestei femei învățături frumoase și adânci, cate o umplu de mirare, în cât lasă urciorul și fuge în oraș, să spună la lume, că a aflat pe „Christos“.

Lumea dă năvală să-L vadă și El le dă învățături frumoase și așa de convingătoare, în cât oamenii cred în Iisus din toată inima.

Se duce în cetatea lor și acolo spun, că acum cred, nu pentru că le-a spus femeia, ci pentru că ei singuri au auzit.

Lăsăm la o parte ori ce discuție asupra învățăturilor date atunci de Mântuitorul. Ne oprim numai asupra celor spuse de oameni femeii. Se găesc vrednice de luarea aminte, mai cu osebire azi, în vremile noastre.

Avem în mijlocul nostru, sub felurile forme, învățătura lui Iisus Christos. În conferințe, în predici, în biserici, în scrieri, chiar și în gura politicianilor auzi, cu câte un prilej, principiile de ale Mântuitorului.

Și totuși nu se lipesc de oameni, cum nu se lipește nuca de perete.

Ba încă ceva mai mult. Printre noi, de câtă-va vreme, s'au pripășit streinii, cari ne predică evanghelia. Și vezi, lucru ciudat : pe aceștia unii îi ascultă. Dar până acum de ce n'au ascultat învățăturile bisericii? Dar totuși nu-mi pare ciudat, de mă gândesc mai adânc. Iudeii l-au răstâgnit pe Mântuitorul, dar Samarinenii a fost de ajuns să le spună o femeie, ca să vină să audă și să creadă.

Voi, creștini ortodoksi! de ce nu faceți ca Samarinenii?! De ce nu credeți ce vă spune biserica ortodoxă? Dar chiar dacă nu credeți, *apucați-vă într'o zi și puneți în practică învățăturile Domnului*. Citiți cartea sfântă și vă îndreptați

¹⁾ Necredincioșii ziceau, că orașul Sihar n'ar fi existat. Dar săpăturile au dat la lumină ruinele unui oraș vechiu *Askar*, care nu este altul de cât Sihar. Aceste ruine sunt la 10 minute departe de puț. Așa se explică, cum ucenicii au plecat în oraș, iar femeia a venit cu urciorul la apă.

vieața după povețele ei. — Faceți ca și Samarinenii din Sihar. Probați prin voi înși-vă ce auziți. Nu-i de ajuns tăgăduirea unui adevăr, trebuie să te încredințezi singur dacă este minciună sau adevăr.

Aud pe câte unul zicând: De când este pocăit, sau adventist, sau mai știu ce năzbâtie mai este, s'a lăsat de băutura. Dar cât a fost creștin ortodox nu i s'a spus neconținut cât de rea e beția, minciuna și atâtea alte rele?!

De ce nu s'a lăsat?! N'a avut minte, trebuie să fie răspunsul. Și azi a pierdut'o și pe care o avea, căci lăsând legea moșilor și strămoșilor, își bate joc și de neamul lui. — Nu lasă legea lui pentru o alta mai bună, căci atunci ar avea temei. Părăsește credința ortodoxă, pentru o idee rătăcită, adusă de streini, ca să-și bată joc de noi.

Creștine! fă ca locuitorii din Sihar! Vino la biserică, citește cartea sfântă, pune în practică învățătura Domnului, și *vei vedea singur* cât de fericit poți fi.

Atunci vei zice preoților bisericii: „Nu mai cred, pentru că ne spuneți, ci pentru că eu însu-mi am văzut și știu, că Christos este cu adevărat Mântuitorul lumii“.

Pr. Popescu Mălăești.

(„*Dumneca Ortodoxă*“.)

Contribuțiuni la Istoria Bisericii Românilor din Banat. *)

de R. S. Molin.

Persecuțiile și asupririle din veacul XVII și cel precedent, au avut repercusiuni hotărâtoare asupra soartei neamului românesc. Însăși marile evenimente din Europa, deși au creat pretutindeni tendințe în spre cucerirea independenței politice și religioase, pentru Români au fost simple motive de inspirație și aceste motive de stimulare — prin forța împrejurărilor — s'au dovedit neputincioase.

Înainte de 1700 biserica română era într'o stare mizeră, iar valul Reformei s'a afirmat mai degrabă ca o nenorocire și ca și ca prologul unui dezastru inevitabil. Calvinii, al căror interes era să-și mărească puterile, crezând, că pot calviniza pe Români, i-au copleșit cu bunăvoința și prietenia, după ce au înțeles însă zădărnicia încercărilor lor, au recurs la cele mai aspre legi inchiuzitoriale. Dar, cu toate încercările, convertirea Românilor nu a reușit. Cu toate că subprefecții puteau destitui, în puterea legilor votate de Dietă, până și pe protopopii gr. ort. (religiune numită „neprimită-tolerată“), iar pe preoți îi puteau pedepsi după bunul lor plac, Români au rămas neclintii credincioși legii celei vechi“.

Față'n față cu nenumerații dușmani: calvini, catolici luterani; asupriți de popoarele privilegiate: săcui, sași,

maghiari,— Români nu s'au lăpădat de legea lor. Dacă încercările de luteranizare nu au reușit și, în schimb cu toate persecuțiile, au accelerat împământinirea limbii române în biserică, a obvenit un alt eveniment, cel mai grav în cursul istoriei noastre, care a divizat până atunci solidara națiune română. Negreșit, că procesul acesta a fost rezultatul tuturor suferințelor încercate în trecut, a toată sărăcia și soarta vitregă din prezent.

Această divizare a produs-o Unirea, al cărei început s'a făcut sub Teofil. Ea s'a făcut din motive pur politice și pare că Teofil a fost de bunăcredință și, în actele sale, a fost condus de idei sincere și de convingere. Pe atunci adecă biserica română era sub ierarhia bisericii calvine, iar Teofil pentru a scăpa de jurisdicția ei, a încercat o apropiere în spre catolicism, religiunea monarhului.

Perspectiva unei vieți mai umane și nădejdea, că și Români se vor bucura de aceleași privilegii, pe cari le au avut celelalte națiuni; în fine, convingerea că prin unirea cu Roma se va păstra, cât mai mult posibil, firea credinței strămoșești în vechile ei cadre, se va evita o eventuală unire urmărită de calvinism și se va nimici puterea proselitismul străin, au hotărât pe Teofil să convoace un sinod.

În a treia ședință a sinodului, ținută în 21 Martie 1697, în Alba-Iulia, se redactează primul act cu privire la unirea cu Roma, prin care Români primesc cele 4 puncte ale Unirii, dar în schimb, cer să li-se acorde toate drepturile și privilegiile de care se bucură celelalte confesiuni; pretind biserici și case parohiale, iar cât privește clerul, cer ca „preoții să depindă și să dispue de episcop, iar nu de laici ca până acum“.

Unirea nu se făcu, din cauză că Teofil muri, — după tradiție, otrăvit de calvini, — înainte de a câștiga afirmarea Împăratului. Urmasul său, Atanasie, desăvârși unirea în 1698. În vremea aceea catolicii întreprinseseră, ajutați de Viena, o propagandă monstră pentru câștigarea Românilor. Ei făgăduiră lui Atanasie, pentru popor libertate și privilegii, iar pentru dânsul și cler nenumerate onoruri. Mitropolitul Atanasie, împreună cu cei 37 protopopi ai săi, convoacă în 7 Octomvrie 1698, sinodul general din Alba-Iulia și dă un manifest în care acceptă cele 4 puncte, redactate însă de Teofil.

Această Unire, de tristă amintire, a fost un prilej de îndoială și descurajare pentru credincioși și — cu toate că a temperat, întru câtva, furia guvernanților și ne-a dat, cu timpul, nenumărați luptători străluciți ai ideii naționale, — a provocat ură și dușmănie între Români.

Atât clerul, cât și poporul neunit, au protestat împotriva unirii, arătând, că ea aparține numai unei minorități neînsemnate. Cei din Hunedoara au primit unirea numai după o împotrivire dârjă și încăpățanată.

Curentul de reacțiune deveni foarte puternic. La aceasta s'au alăturat și provinciile ortodoxe, Banatul și Crișana, dând astfel luptei o nuanță de spontaneitate rară.

*) Din opul sub tipar: „*Afurisirea lui Moisi Nicoară*“.

Mișcarea este condusă de Ioan Circa și Gavril Nagyszegi¹⁾, nobil român. Acesta din urmă protestează chiar la guvernul ardelean, dar e arestat și aruncat în temniță. În lupta lor, Românii ortodoksi au fost ajuto-rați cu bani de către Domnii români și Ruși. În certele acestea confesionale se amestecară și cei din principa-tele române și astfel neînțelegerile iau proporții îngrijo-rătoare, amenințând poporul român cu consumarea.

Insuși Patriarhul din Constantinopol convoacă si-nodul patriarhal, unde îl excomunică pe Atanasie cel „cu mare fațărie” și „cu fire împotrivică”. În acest act, în care Atanasie e anatemitizat împreună nu toți cei ce îl urmează, se zice: „Judecatam și am aflat... al goni din turma lui Hs. pre mănătorul de sânge lup”, „acel rău gânditoriu și amăgitoriu Atanasie au mai vârtos a zice Satanisie...”

Iată ce rezultate triste au dat persecuțiile calvi-nismului, ale catolicismului, ale tuturor națiunilor privi-legiate, împreună cu lipsa de solidaritate a poporului român. Ura provocată de unire și însăși unirea au adus apoi o pacoste și mai mare: au lăsat pe ortodoksi fără episcop, fără un conducător, fără preoți și biserici su-ficiente. Astfel, asupriți de legi chiar, ei ajung sub epar-hia bisericii unite, care-i stăpânește timp de peste 50 ani.

(Urmează.)

10 Maiu.

Neamul românesc a prăznuit iarăși ziua de 10 Maiu, care contopește în sine o serie întreagă de acte mărețe de strălucire și glorie națională.

10 Maiu este ziua sfântă pentru noi toți Românii, căci ea este ziua independenței și cea a cimentării vechiului Regat, din și prin care a rodit visul etnic al unirii tuturor Românilor într'un singur stat național.

10 Maiu este sărbătorirea gloriei noastre naționale, care de pe câmpiile Plevnei trebuia să ne ducă în triumf până pe plaiurile dela Alba-Iulia, ca să pecetluim prin eroism și sacri-ficii ziua învierii tuturor provinciilor românești, strânse sub acelaș sceptru al viteazului căpitan Ferdinand I, desrobitorul și întemeietorul Româ-niei Mari.

Să nu uităm însă, că izbânzile și gloria, pe cari le sărbătorim an de an în ziua de 10 Maiu, sunt rezultatele logice ale sacrificiilor de muncă, avere și sânge românesc, făcute cu gene-rozitate de mai multe generații.

Cuvine-se deci, ca în această zi istorică să ne gândim cu evlavie și recunoștință la toți pionii românismului și la toți neînfricoșaii luptători, prin a căror muncă și sacrificiu s'a clădit Româ-nia-Mare, de car. ne-am legat trecutul și nădejdie viitorului.

¹⁾ În revoluția proclamată de Francisc Rákoczy a luptat și ve-stitul conducător român Nagyszegi.

* * *

La Caransebeș, ca și în întreaga țară, ziua de 10 Maiu s'a sărbat cu solemnitatea cuvenită.

După sf. liturghie s'a săvârșit „doxologia” la cru-cea din Piața mare. A pontificat însuși P. S. Sa Epi-scopul diecezan Iosif, asistat fiind de: protopresb. A. Ghidju, preoții: T. Șandru, L. Cornean și P. Bancea și de diaconul M. Ienea. Răspunsurile le-a dat corul teol-gilor, sub conducerea dlui prof. A. Sequens.

De față erau: preoții diferitelor confesiuni, întreg corpul ofițeresc, reprezentanții tuturor autorităților, membru corpului didactic și elevii dela toate școalele, apoi regi-mentul 96 inf. în frunte cu muzica militară.

La sfârșitul serviciului divin păr. protopresbiter A. Ghidju a ținut o cuvântare foarte frumoasă, în care a arătat însemnătatea zilei. A vorbit apoi cu mult simț dl Maior Paraschivescu, care a analizat pe rând toate ac-tele de glorie, cari sunt condensate în ziua de 10 Maiu. A încheiat cu urale pentru MM. LL. Regele și Regina, pentru întreaga dinastie și pentru viitorul neamului ro-mânesc. Muzica militară a întonat imnul „Traiască Re-gele”, iar publicul asistent a erupt în urale entusiaste.

După aceea a urmat defilarea, pe care a primit-o dl Col. Guha

Toate școalele au aranjat festivități școlare, la care a asistat și mult public.

La ședința societății de lectură „Ioan Popasu” dela Institutul teologic a asistat și P. S. Sa Episcopul diece-zan, însoțit fiind de membrii Consistorului diecezan.

Seara a avut loc retragerea cu torțe, la care a luat parte armata, în frunte cu muzica militară, cerce-tășii și studenții dela liceu și școala normală. În dreptul reședinții episcopoești conductul se oprește și întonează o frumoasă rugăciune. P. S. Sa Episcopul diecezan se arată la fereastră, le împărtășește binecuvântarea Sa arhierescă, apoi face urări pentru M. Sa Regele și Re-gina, pentru România Mare și brava armată română. Muzica întonează „Imnul regal”, apoi conductul se pune iarăși în mișcare și parcurgând străzile principale, veste-ște tuturor, că ziua de 10 Maiu este ziua învierii neamu-lui românesc.

R-a.

În foaia „Tara” din Lugoj au apărut două epistole deschise, adresate P. S. Sale Episcopu-lui diecezan în chestiunea parohiilor vacante din Răcășdia

Spre orientarea celor nedumeriți comunicăm, că chestiunea parohiilor vacante din Răcășdia a preocupat Consistorul nostru diecezan. Se știe însă, că s'a făcut alegerea de protopresbiter al Bisericii albe, al cărui sediu este designat a fi comuna Răcășdia, unde noul protopresbiter își are și parohia. Soluționarea definitivă a îniregri-rei celeialte parohii vacante, precum și a pos-tului de capelan pe lângă preotul Simeon Ciulin, a suferit întârziere prin faptul, că până acuma noul protopresbiter nu și-a putut ocupa postul.

Ș T I R I

Personale P. S. Sa Episcopul nostru Iosif a plecat Marți, în 13-lea Maiu a. c., la Sibiu, unde a luat parte la examenul canonic al nou alesului episcop al Aradului Dr. Gheorghe Comșa.

Dela Sibiu P. S. Sa s'a reîntors Vineri,— iar astăzi, Duminecă va pleca la București, unde va lua parte la ședințele Sf. Sinod.

Nou alesul episcop al Aradului, diaconul Dr. Gheorghe Comșa, în ziua de 10 Maiu a. c. a fost hirotonit întru presbiter în biserica catedrală din Sibiu de către însuși I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae.

Joi, în 14 Maiu a. c., nou alesul episcop s'a supus examenului canonic, prevăzut în § 104 din Statutul nostru organic.

După cum suntem informați, nou alesul episcop va intra la Sf. Mănăstire Sinaia, unde va primi tunderea întru monah.

† **Gheorghe Bălean,** tinerul preot al parohiei noastre din Dognecea, după lungi și grele suferințe și-a dat sufletul său în mâinile Creatorului Marți, în 12 Mai a. c., în al 23-lea an al vieții.

Odihnească în pace!

† **Aurel Roșet,** protocolist consistorial, după lungi și grele suferințe a adormit în Domnul Sâmbătă, în 9 Maiu a. c., în vârstă de abia 21 ani.

Viermele peririi, care seceră atâtea vieți omenesci, s'a așezat și în acest funcționar plin de râvnă și-l răpește din mijlocul nostru chiar atunci, când legam cele mai frumoase speranțe de viitorul lui. După mizeriile ce a avut de îndurat, abia acum îi suridea împlinirea vechei sale dorințe, că își va putea complecta studiile, pe cari a fost nevoit să le întrerupă din cauza sărăciei. Moartea nemiloasă nu i-a dat răgaz să-și țese planurile sale de viitor și să-și desmierde vieța în bucuriile tinereței.

Îl deplâng nemângăiații părinți, a căror nădejde era și un frate înstrăinat, care cu atâta ardoare l-a iubit.

Odihnească în pace!

Instalarea noului protopresbiter al Bisericii-albe, se va face la sârbătoarea sf. Constantin și Elena, 21 Maiu a. c., în parohia centrală Răcășdia.

Legea pentru organizarea bisericii ort. rom., precum și statutul privitor la această organizare, s'au publicat în „Monitorul Oficial” din 6 Maiu a. c., nr. 97.

† **Alexandru Marghiloman,** șeful partidului conservator, și-a dat obștescul sfârșit Duminecă, în 10 Mai a. c.. Al. Marghiloman se stinge din viață, fără ca să se fie împlinit frumoasele speranțe, ce se legau de dânsul pe urma activității sale de acum 30 ani. A fost unul dintre fruntașii vieții politice din vechiul Regat. Ca ministru în diferitele ministere junimisto-conservatoare

a dat dovezi de capacitate constructivă. Norocul l-a petrecut meru delă leagăn și până la izbucnirea războiului mondial. Soartea a fost foarte darnică cu el: i-a dat avere, inteligență, cultură și putere de muncă. În totdeauna și-a iubit țara și neamul, dar n'a știut să se identifice nici cu democratizarea și nici cu unitatea tuturor Românilor și la izbucnirea războiului a perseverat într'o atitudine, care i-a interzis pentru totdeauna comunitatea de idei și de sentimente cu masa conștientă a națiunii.

Excursie de studii. Profesorii și elevi Institutului teologic fac în decursul acestui an școlar o excursiune de studii. Membri fondatori și ordinari ai Fondului de excursiuni al numitului institut, cari doresc să participe la această excursiune, să se însinue la Direcțiunea institutului teologic, dela care vor primi lămuririle cuvenite

În Polonia ortodoxia prinde teren. După o statistică oficială, în cursul anului 1924 peste 200.000 familii de polonezi catolici au trecut la religionea ortodoxă. Între cei convertiți la ortodoxie se află și mulți aristocrați, descendenți ai unor vechi familii nobile.

Titlurile de rentă ale fostei Monarhii Austro-Ungare, emisiuni dinainte de 23 Iulie 1914 și care au fost chemate la ștampilare în cursul a. 1921, sunt a se prezenta, cel mai târziu până la 28 Maiu crt., la Administrația financiară cu un borderu în dublu exemplar, în care să fie trecut: împrumutul, anul emisiunii, dobânda, numărul, valoarea nominală a fiecărui titlu pe împrumuturi, precum și cuponul ce are atașat fiecare titlu. — Un borderou împreună cu titlurile respective va fi reținut la Administrația financiară, iar al doilea borderou, după ce va fi verificat de exactitate și semnat de primire, se va înapoia detentorului.

Pentru titlurile, pe care detentorii le-au depus la bănci și pe care băncile le-au evacuat la Viena sau Budapesta în timpul războiului, fiecare detentor va depune Administrației financiare recipisa băncii, unde titlurile au fost depuse, cu un tablou numeric al acestor titluri specificate pe împrumuturi și anii de emisiune, conform lămuririlor de mai sus.

Groaznica faptă a unei mame lacome. În comuna Slava Rusă din județul Constanța a nimerit zilele trecute din America tinerul Gheorghe Achimov. Pentru a face o glumă cu părinții lui, s'a dat de un călător străin și a cerut de mâncare. Sărmanii părinți, cari nu-l cunoșteau, n'a avut ce-i pune pe masă, atât erau de săraci. Atunci tinerul a scos o hârtie de 100 Lei și a trimis pe bătrân să aducă ceva de mâncare dela prăvălie. Omul a plecat, iar tinerul, obosit de drum, a adormit pe-o laviță. În drumul lui, către prăvălia satului, oamenii au șoptit hătrânelui, că străinul de-acasă nu e altul, decât fiul său, care vrea să-i glumească. Într'un suflet au fost omul acasă. Dar, când să deschidă ușa, femeia îi descopere vestea, că ea a omorât pe străin și i-a luat o sumă mare de bani. Bictul tată a înebunit de durere. — Ce face lăcomia!

Bibliografie.

Au apărut:

Cetiri și tâlcuiri din Biblie cu ilustrațiuni, cartea II, de preotul Iosif Trifa, redactorul gazetei „Lumina Satelor”. Prețul: 12 Lei.

„Datoriile preoției în fața problemelor sociale“ de diaconul *Dr. Gheorghe Comșa*. Prețul: Lei 25.

„Peste Golgota — la învoire“, predici rostite în biserica catedrală din Sibiu, de preotul *Gheorghe Maior*. Prețul: Lei 20.

„Bucăți alese din opera sfântului *Atanasie cel Mare*, patriarhul *Alexandriei*“, însoțite de un studiu, de *St. Bezdechi*. Prețul Lei 50.

F. W. Foerster: „Înțelesul și aplicarea predicii de pe munte“, traducere de *Pr. I. N.* Prețul: ?

„Prisonierul din *Caucaz* și alte povestiri“ de *Leon Tolstoi*; nr. 125. din „Biblioteca populară a Asociațiunii“. Prețul: Lei 5.

D. A. Gheorghiu—Cirișanu: *Regim de anarhie, ruină și robie*. Prețul: Lei 20.

Poșta Redacției.

„Telegraful Român“. Foia de aici se trimite regulat. Comunații, cari numeri nu i-ați primit.

Ppresb. Al. M. în *T.* Raportul l-am primit prea târziu, după ce apăruse foia, în care s'a fost publicat deja raportul despre alegerea din chestiune. Mulțumim.

R. N. în *B.* Articolele promise: când vor sosi?

CONCURSE.

Pe baza ordinației Venerabilului Consistor diecezan dđto 27 Septembrie 1923 Nr. 3991 B. 1923 se escrie concurs pentru ocuparea parohiei vacante de clasa a II-a din *Vrăniuț*, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumente:

1. O sesiune parohială constătătoare din 30 jugere pământ arător.

2. Un intravilan de 600 st.[] la Nr. 56.

3. Un extravilan de 200 st.[] și altul de 80 st.[].

4. Birul parohial.

5. Stola uzitată.

Se observă, că în lipsă de casă parohială, alesul preot va avea să se îngrijească singur de locuință.

Doritorii de-a ocupa acest post au să-și trimită recursele instruate conform Statutului organic și Regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parohial din *Vrăniuț*, la oficiul protopresbiteral al Bisericii-albe, în *Vârșeț*.

Concurenții sunt poftiți să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare la sf. biserică, pentru a-și arăta dexteritatea în cântarea bisericească și oratorie.

Vrăniuț, din ședința comitetului parohial ținută la 22 Martie 1924. 1—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Amăsurat decisului Venerabilului Consistor diecezan cu N-rul 2422. B. ex. 1924, se escrie concurs pentru ocuparea postului de preot din parohia vacantă de clasa I. din comuna *Sânt-Ianăș*, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, cu următoarele:

Emolumente:

1. Una sesiune parohială, constătătoare din 32 jugere pământ arător. Dările are să le solvească alesul preot.

2. Stola și birul uzitat.

3. Un intravilan de 600 st.[] cu casă parohială, vis-à-vis de sfta biserică.

Doritori de a ocupa acest post să-și substearnă recursele lor, conform Regulamentului pentru parohii, adresate Comitetului parohial din *Sânt-Ianăș*, prin Prea On. Oficiu protopresbiteral din *Vârșeț*.

Recurenții sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sfta biserică din *Sânt-Ianăș*, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, dar numai cu prealabila încuviințare a protopresbiterului tractual și nici decum în ziua alegerii.

Sânt-Ianăș, din ședința Com. par. ținută la 12 Octomvrie 1924. 1—3

Dimitrie Tomiciu

președinte.

Simeon Câmpeanu

notar.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea* m. p., protopresbiter.

LICITAȚIE.

Comuna bisericească *Prigor* dă în arendă casa sa proprie — situată în centrul comunei, lângă drumul de țară, pe locul cel mai potrivit scopului comercial — constătătoare din 4 camere de locuit, 1 cameră pentru bucatărie, 1 cameră spațioasă provăzută cu mobilierul necesar unei prăvălii, 1 magazie mare, coridor spațios, curte largă — pe lângă carese scurge frumosul râu *Prigorel*, cu zidiri economice și în sine grădină de legume.

Condițiunile de licitația se pot vedea zilnic la oficiul parohial, iar licitație se va ține la 30 Mai (Sâmbătă) a. c., oara 2 p. m.

Prigor (jud. *Caraș-Severin*, plasa *Bozovici*), la 1 Mai 1925. 2—3

Iosif Cămpianu m. p.

preot.

Iosif Toader m. p.

inv.-dir., președ. com. par.

Nr. 116 exec. 1924.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al Judecătorei de ocol din *Caransebeș*, în sensul §-lui 102 art. de lege LX din 1881 și în sensul §-lui 19 art. de lege XLI din 1908, prin aceasta publică, că în urma decisului Judecătorei de ocol din *Timișoara* de sub Nr. 353/1925 efeptuindu-se execuțiunea, la 6 Februarie 1925, în favorul următorului *Carol Rottman et comp.* reprez. prin avocatul *Dr. Iacob*

Déri contra urmăritului pentru suma de 7517 Lei — bani capital și acces., mișcătoarele cuprinse și supracuprinse, cari s'au prețuit în 8600 Lei — bani și anume: mobile de caaa etc. se vor vinde prin licitație publică. Deci, în urma decisului Nr. 790/1925 G. a Judecătoriei de ocol Caransebeș, pentru încasarea pretenziunii de 7517 Lei — bani capital, cu 8% interese din 12 Noemv. 1924 și speșele de 1305 Lei — bani staverite până în prezent, să fixează termenul de licitație **pe ziua de 20-lea Maiu 1925 la orele 4 p. m. în comuna Caransebeș** la locuința executatului și toți aceia, cari au voie de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mișcătoarele de sus, în sensul art. de lege LX. din 1881: §-ul 107, 108, se vor vinde celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Întru cât mișcătoarele licitande s'au cuprins și supracuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat dreptul de acoperire asupra licitației, în sensul §-lui 120 a legii LX. din 1881: se va efectui și în favorul acestora.

Caransebeș, la 21-lea Aprilie 1925.

Mihail Guran
executor jud. reg.

Nr. 128/exec. 1925.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al Judecătoriei de ocol din Caransebeș, în senzul §-lui 102 art. de lege LX. din 1881: resp. în senzul §-lui 19 art. de lege XLI din 1908 prin aceasta publică, că în urma decisului Judecătoriei de ocol din Caransebeș de sub Nr. 3587/1924 efectuându-se execuțiunea, la 17 Martie 1925, în favorul urmăritului Afilon Novac reprez. prin avocatul Dr. Ernest Halle contra urmăritului pentru suma de 4012 Lei — bani capital și acces. mișcătoarele cuprinse și supracuprinse, cari s'au prețuit în 7000 Lei — bani și anume: una vacă se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Nr. 1475/1925 G. a Judecătoriei de ocol Caransebeș pentru încasarea pretenziunii de 4012 Lei — bani capital, cu 5% interese din 26 Sept. 1924 și speșele de 1589 Lei 80 bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 26-lea Maiu 1925 la orele 10 a. m.** în comuna **Marga** la locuința executatului și toți aceia, cari au voie de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mișcătoarele de sus, în senzul art. de lege LX din 1881: §-ul 107, 108 se vor vinde celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Întru cât mișcătoarele licitande s'au cuprins și supracuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat dreptul de acoperire asupra licitației, în senzul §-lui 120 a legii LX din 1881: se va efectui și în favorul acestora.

Caransebeș, la 28-lea Aprilie 1925.

Mihail Guran
executor jud. reg.

Nr. 126 exec. 1925.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al Judecătoriei de ocol din Caransebeș, în senzul §-lui 102 art. de lege LX. din 1881: și în senzul §-lui 19 art. de lege XLI din 1908 prin aceasta publică, că în urma decisului Judecătoriei de ocol din Caransebeș de sub Nr. 4533/1924 efectuându-se execuțiunea la 19 Februarie 1925 în favorul urmăritului Wilhelm Steiner reprez. prin avocatul Dr. Iacob Déri contra urmăritului pentru suma de 1900 Lei — bani capital și acces. mișcătoarele cuprinse și supracuprinse, cari s'au prețuit în 5000 Lei — bani și anume: 1 oglindă și 1 mașină de cusut se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Nr. 860/1925 G. a Judecătoriei de ocol Caransebeș pentru încasarea pretenziunii de 1900 Lei — bani capital, cu 5% interese din 29 August 1924 și speșele de 766 Lei 70 bani staverite până în prezent, să fixează termenul de licitație **pe ziua de 22-lea Maiu 1925 la orele 3 p. m.** în comuna **Caransebeș** la locuința executatului și toți aceia cari au voie de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mișcătoarele de sus în senzul art. de lege LX. din 1881: §-ul 107, 108 se vor vinde acelor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mișcătoarele licitande sau cuprins și supracuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat dreptul de acoperire asupra licitației, în senzul §-lui 120 a legii LX din 1881: se va efectui și în favorul acestora.

Caransebeș, la 27 Aprilie 1925.

Mihail Guran
exec. jud. reg.

Imbrăcați-Vă

numai la croitoria

Bugariu & Schill

Caransebeș, Strada Logojului

Atelier modern

pentru confecționarea
hainelor bărbătești. Confec-
ționează reverenzi pentru domnii
preoți și tot felul de haine civile
după cel mai nou fason.

Serviciu p r o m t și real.

Comandele din afară se execută în
timpul cel mai scurt.